

İÇİNDEKİLER

İDARE HUKUKUNA GİRİŞ	»	06
GENEL ESASLAR	»	08
İDARE HUKUKUNUN KAYNAKLARI	»	13
İDARİ İŞLEMLER	»	15
İDARİ SÖZLEŞMELER	»	25
İDARENİN ÖZEL HUKUK SÖZLEŞMELERİ	»	27
İDARENİN YETKİLERİ	»	32

İÇİNDEKİLER

KOLLUK FAALİYETLERİ	»	38
KAMU HİZMETİ	»	41
İDARENİN MALİ SORUMLULUĞU	»	44
KAMU GÖREVLİLERİ	»	46
İDARİ TEŞKİLAT	»	53
MAHALLİ İDARELER	»	68
İDARİ YARGILAMA	»	102
SORULAR	»	116

Kamu hizmetlerinin görülmesinde verim ve uyum sağlamak amacıyla, birden çok ili içine alan merkezi idare teşkilatı kurulabilir.

FAYDALARI

- Hizmetler tek elden yürütülür.
- Hizmetler için daha az harcama yapılır.
- Partizanlık yoktur.
- Güçlü bir devlet yönetimi öngörür.
- Hizmetler rasyonel bir şekilde yürütülür.

ZARARLARI

- Hizmetler yavaş işler.
- Bürokrasi ve kırtasiyecilik çok fazladır.
- Hizmetler merkezden yürütüldüğü için halka yabancılaşma vardır.
- Yöresel ihtiyaçlar karşılanmaz.
- Demokratik uygulamalara uygun değildir.

Yetki Genişliği

- Amaç, merkezden yönetimin sakıncalarını hafifletmektir.
- Sadece il idaresine yani valilere tanınan bir yetkidir.
- Merkeze danışmadan, merkez adına karar alma yetkisidir.
- Merkezi hiyerarşiden çıkılmaz.
- Yetkiye ilişkin yapılan giderler merkezin kaynaklarıyla yürütülür.
- Yetki kullanılırken elde edilen gelirler merkeze aktarılır.
- Yetki milli bir kamu hizmetinin yürütülmesi için kullanılır.
- İstisnai bir yetkidir, kanunda belirtilmedikçe kullanılamaz.

2. YERİNDEN YÖNETİM

Merkezin üstlenmediği kimi kamu hizmetlerinin, merkezden ayrı ve özerk kamu idareleri tarafından yürütülmesidir.

Anayasaya göre, "Mahalli idareler, il, belediye veya köy halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere, kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları, gene kanunda gösterilen, seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzel kişileridir."

İDARİ İŞLEMLER

İdari işlemler, idari fonksiyonun yerine getirilmesi için yapılan kamu hukuku işlemleridir.

İdari işlemlerin türlerini inceleyecek olursak;

- **Tek Yanlı İdari İşlemler:** İlgilinin rıza ve muvafakatine bağlı olmaksızın idarenin tek yanlı iradesi ile yapılan işlemlerdir. Örneğin; atama, ruhsat verme....
- **İki Yanlı İdari İşlemler:** İdare ile ilgili kişinin karşılıklı olarak açıkladıkları irade beyanlarının uyumunu ile yapılan işlemlerdir. İdari sözleşmeler iki yanlıdır.
- **Düzenleyici İşlemler:** İdari işlemler genel ve soyut hukuk kuralı koyuyorsa düzenleyici işlemler söz konusu olur.
- **Bireysel İşlemler:** Bireylere somut olarak bir kanun hükmü uygulanıyorsa bireysel işlemler söz konusu olur.

İDARİ İŞLEMLER			
Tek Taraflı İdari İşlemler		İki Taraflı İdari İşlemler	
Düzenleyici İşlemler <ul style="list-style-type: none"> • Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi • Yönetmelik • Genel Emir • Tebliğ • Sirküler • Genelge • Özelge • Genel Şartname • Nazım İmar Planı 	İdari Kararlar (Bireysel İşlemler)		İdari Sözleşmeler
	Şart-İşlem (Nesnel) Kişi önceden belirlenmiş nesnel bir statüye sokulur. İlk kez memuriyete atama	Subjektif İşlem (Öznel) Sadece kişiye özel uygulama Tayin	

NOT

Doğrudan Temin usulü, 2003'te ihale usulü olmaktan çıkarılıp, satın alma usulü haline getirilmiştir.

İhale Süreci; ⇒ Ön şart: Yeterli Ödenek

1. Hazırlık Aşaması

İhaleye çıkmadan önce idarece hazırlık aşamasında şu işler yapılır.

- İhale için yeterli ödeneğin bulunup bulunmadığının tespit edilmesi
- Yapım işi ihalelerinde iş için gerekli arsanın temin edilmesi, imar işlerinin tamamlanması
- ÇED olumlu belgesinin alınması
- İhale komisyonunun kurulması
- İdari ve teknik şartnamenin hazırlanması
- İhale dökümanının hazırlanması
- İhalenin yaklaşık maliyetinin tespiti

2. İlan Aşaması

İhale Usulü	İhaleye Davet Süresi (İhale tarihinden)
Açık İhale Usulü	En az 40 gün önce
Belli istekliler arasındaki ihalelerde ön Yeterlilik Başvurusu	En az 14 gün önce
Pazarlık Usulü	En az 25 gün önce

3. Tekliflerin Sunulması

- İstekliler ilandan sonra teklif verme gününe kadar tekliflerini idareye sunarlar.
- Teklif edilen bedelin %3 ünden az olmamak üzere geçici teminat alınır.

4. Tekliflerin Değerlendirilmesi

- Belgelerin ve yeterlilik durumlarının uygunluğunun değerlendirilmesi
- İşlemler uygunsa diğer aşamaya geçilir; değilse ihale İPTAL edilir ve bu hemen ilgililere bildirilir.

5. İhale Kararı (Sonuçlandırma)

- İhale komisyonu aşırı düşük teklifleri değerlendirme dışı bırakır ve tüm isteklilerin önünde EKONOMİK AÇIDAN EN AVANTAJLI teklifi seçer.
- İhale kararı gerekçeli olarak ihale komisyonu tarafından alınır. Bu aşamada, ihale kararını izleyen en geç beş iş günü içerisinde ihale yetkilisince ihale kararı onaylanır veya gerekçeli olarak iptal edilir. Onaydan sonra bu karar ihaleyi alana ve ilgililere 3 gün içinde bildirilir. Bildirimden itibaren 10 gün geçmedikçe sözleşme imzalanamaz.

6. Sözleşme

- % 6 kesin teminat ⇒ Tebliğ tarihinden itibaren **10 gün**
- **10 gün** içinde belirtilen kesin teminat yatırılmazsa süre bitimini izleyen 3 gün içinde ikinci en iyi teklif yapana tebligatla durum bildirilir.

7. Sonucun İlanı

Sebep Unsuru

Kamulaştırmanın sebebi kamu hizmeti sunmaktır.

Amaç Unsuru

Kamulaştırma işleminin amacı kamu yararadır. Dolayısıyla, kamu yararı amacı dışında yapılan bir kamulaştırma işlemi maksat unsuru yönünden hukuka aykırı duruma gelecektir.

Konu Unsuru

Kamulaştırmanın konusu, özel mülkiyette bulunan bir gayrimenkulün mülkiyetinin idarenin mülkiyetine geçmesidir.

- Hukukumuzda, kısmi kamulaştırma mümkündür.

Ancak kısmi kamulaştırma neticesinde;

- taşınmazın arta kalan kısmı kullanılamaz hale gelirse
- malik, kamulaştırma işleminin iptali davası açmamış olmak kaydıyla
- otuz gün içinde idareye başvurarak, arta kalan kısmın kamulaştırılmasını isteyebilir.

Bu durumda idare, geri kalan kısmı kamulaştırmaya mecburdur.

- Bir kamu idaresi diğer bir kamu idaresinin gayrimenkulüne ihtiyaç duyarsa, malik olan idareye yazılı olarak başvurur.

Olumlu cevap veya hiçbir cevap alamazsa (zimni red), gayrimenkulü isteyen idare Danıştaya başvurur ve gayrimenkulün devrine Danıştay iki ay içinde kesin olarak karar verir.

Fakat Danıştay kararının tebliğinden itibaren otuz gün içinde asliye hukuk mahkemesine başvurabilir.

- Kamulaştırmada eski malik kamulaştırma bedelinin kesinleşmesinden itibaren 5 yıl içinde taşınmaz üzerinde hiçbir işlem yapılmamışsa, 5 yıllık sürenin bitiminden itibaren 1 yıl içinde almış olduğu kamulaştırma bedelini yasal faiziyle iade ederek geri alma hakkını kullanabilir. Olumsuz bir cevap alırsa bu kez Asliye Hukuk Mahkemesine başvurup, taşınmazı geri isteyebilir.

ANCAK; Sulama, baraj ve iskan projeleri, yeni orman yetiştirme, turizm ve kıyıların korunması ve Arsa Ofisi Kanunu'na göre yapılan kamulaştırmalarda (Yani taksitlendirme yoluna gidilen kamulaştırmalarda) ve bir başka kamu tüzelkişisi gayrimenkulü talep ederse

ESKİ MALİK GERİ ALAMAZ !!

Kamulaştırma İşlemine Karşı İptal Davası

Malikin, kamulaştırma işleminin hukuka aykırı olduğu gerekçesiyle idari yargıda iptal davası açması mümkündür.

Kamulaştırmaya karşı açılacak iptal davasının koşulları ikiye ayrılarak incelenmektedir.

İptal Davasının Ön Koşulları

Kamulaştırma işlemine karşı iptal davası idari yargıda açılır.

Bu davada görevli mahkeme idare mahkemesidir.

Yetkili mahkeme, taşınmazın bulunduğu yer idare mahkemesidir. Bu davayı menfaati ihlal edilenler açabilir.

Bu davada süre, asliye hukuk mahkemesince taşınmaz malikine yapılacak tebligattan itibaren otuz gündür, yani bu davada altmış günlük genel süreye uyulmaz.

İptal Davasının Esasa İlişkin Koşulları

Yetki Yönünden

Kamulaştırmaya yetkili olanlar Devlet ve diğer kamu tüzelkişileridir.

Kamu meslek kuruluşları tüzelkişiliğe sahip olmasına rağmen Danıştay bu kurumların kamulaştırma yapabilmelerini kabul etmemektedir.

2. Kusursuz Sorumluluk

Tehlike (Risk) İlkesi			Fedakârlığın Denkleştirilmesi
<p>Mesleki Risk</p> <p>Kamu hizmetini yerine getiren ya da kamu hizmetini sunan kamu görevlisinin bu görevini yerine getirirken görevi nedeniyle zarara uğramasıdır.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meslekten kaynaklanan zarar • Erlerin askerlik, mesleği olmadığı için onlar girmez ama astsubay, subay girer • Askerleri taşıyan panzerin şoförü • Bomba imha ekipleri 	<p>Sosyal Risk</p> <p>İdare tarafından önlenemeyen, idarenin iradesi ve kontrolü dışında gelişen anarşi ve terör gibi anayasal düzeni yıkmaya yönelik zararlara yol açan eylemlerdir.</p> <ul style="list-style-type: none"> • "Kusur" aranmadığı gibi "nedensellik bağı" da aranmaz. • Kanunlarda yer almaz Danıştay içtihatlarıyla oluşturulmuştur. 	<p>İdarenin Tehlikeli Faaliyetleri</p> <p>İdarenin yürüttüğü faaliyetlerden veya kullandığı araçlardan bazıları niteliği veya yapısı gereği belli bir tehlikeyi içerir.</p> <p>İşte bu gibi faaliyet ya da araçlar bir zarara yol açar ise, idare, kusursuz dahi olsa, bu zararı ödemek zorundadır.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cephaneliğin patlaması • Helikopter kazası 	<p>İdarenin kamu yararı düşüncesi ile giriştiği bir faaliyet belli bazı kişileri zarara uğratır ise, bu zararın, herhangi bir kusuru olmasa dahi, idarece karşılanması gerekir.</p> <p>- Vali kuş gribi tehlikesiyle çiftçi A'nın tüm tavuklarının itlafına karar vermiştir. İdare çiftçi A'nın zararlarından fedakarlığın denkleştirilmesi ilkesi gereğince sorumludur.</p> <p>- "Kusur" aranmaz ama "nedensellik bağı" aranır.</p>

Sorumluluğun Koşulları

İdarenin gerek kusurlu ve gerekse kusursuz sorumluluğunun söz konusu olabilmesi için, idari davranış, zarar ve idari davranış ile zarar arasında bir nedensellik bağının olması gerekir.

İdari davranış

İdarenin sorumlu olabilmesi için ortada bir idari davranış olmalıdır. Bu idari davranış idari bir işlem olabileceği gibi, bir idari işlemin uygulanması için girişilen bir idari eylem de olabilir.

Zarar

İdarenin sorumlu tutulabilmesi için, idari davranışın bir zarara yol açmış olması gerekir. Bu zarar maddi olabileceği gibi, manevi de olabilir. Ancak henüz doğmamış ve fakat doğması muhtemel zararlar, idarenin sorumluluğuna yol açmaz. Bununla beraber henüz doğmamış ama ileride doğacağı muhakkak olan zararların da tazmini istenebilir. Bu anlamda, mahrum kalınan kâr ya da kazancın da tazmini istenebilir.

Nedensellik Bağı

Son olarak idarenin sorumlu tutulabilmesi için idari işlem veya eylem ile meydana gelen zarar arasında bir nedensellik bağı bulunmalıdır.

MERKEZİ İDARE

1. BAŞKENT TEŞKİLATI

A. CUMHURBAŞKANI

Cumhurbaşkanı Seçilme Koşulları

- 40 yaşını doldurmuş olmak
- Yükseköğrenim görmüş olmak
- Milletvekili seçilme yeterliliğine sahip olmak

AÇIKLAMA

İlk kez 1982 Anayasası'yla meclis dışından bir kimsenin Cumhurbaşkanı seçilebileceği düzenlendi.

Cumhurbaşkanı Seçim Usulü

- Cumhurbaşkanı halk tarafından seçilir.
- Seçim genel, eşit ve gizli oyla, bütün yurttan aynı günde, yargı yönetim ve denetimi altında yapılır.
- Cumhurbaşkanı ve Türkiye Büyük Millet Meclisi seçimleri beş yılda bir aynı günde yapılır.
- Bir kimse en fazla iki defa Cumhurbaşkanı seçilebilir. Ancak Cumhurbaşkanının ikinci döneminde Meclis tarafından seçimlerin yenilenmesine karar verilmesi hâlinde, Cumhurbaşkanı bir defa daha aday olabilir.
- Cumhurbaşkanı ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev sürelerinin dolmasından önceki son Pazar günü oy verme günüdür. Görev süresi, birlikte yapılan bir önceki seçim tarihi esas alınarak belirlenir. Oy verme gününden geriye doğru hesaplanacak altmış günlük sürenin ilk günü seçim başlangıç tarihidir.
- Seçimlerin yenilenmesine Cumhurbaşkanınca karar verilmesi halinde, Milletvekili Seçim Kanununa göre 90. Günü takip eden ilk Pazar günü, Cumhurbaşkanlığı Seçim Kanununa göre 60. Günü takip eden ilk Pazar günü Cumhurbaşkanlığı ve TBMM genel seçimleri birlikte yapılır. Ancak sınavda kanun ismi belirtilmeden doğrudan sorulursa yeni tarihli kanun olan Cumhurbaşkanlığı Seçim Kanunu esas alınmalı ve 60. Günü takip eden ilk Pazar günü seçimlerin yapılacağı kabul edilmelidir.

- Cumhurbaşkanlığı makamının herhangi bir nedenle boşalması ve Türkiye Büyük Millet Meclisi genel seçimine bir yıl veya daha az süre kalması hâlinde, Cumhurbaşkanı seçimi, makamın boşaldığı günden sonra gelen altmışıncı günü takip eden ilk Pazar günü Türkiye Büyük Millet Meclisi genel seçimiyle birlikte yapılır.
- Cumhurbaşkanlığı makamının herhangi bir nedenle boşalması ve Türkiye Büyük Millet Meclisi genel seçimine bir yıldan fazla süre kalması hâlinde, Cumhurbaşkanı seçimi, makamın boşaldığı günden sonra gelen kırkbeş gün içindeki son Pazar günü yapılır. Bu şekilde seçilen Cumhurbaşkanı Türkiye Büyük Millet Meclisi seçim tarihine kadar görevine devam eder. Kalan süreyi tamamlayan Cumhurbaşkanı açısından bu süre dönemden sayılmaz.
- Cumhurbaşkanlığına;
  - Siyasi parti grupları,
  - En son yapılan milletvekili genel seçiminde toplam geçerli oyların tek başına veya birlikte en az yüzde beşini almış olan siyasi partiler,
  - En az yüzbin seçmen aday gösterebilir.

DİKKAT

Türkiye Büyük Millet Meclisinde grubu bulunan siyasi partiler grup kararıyla, diğer siyasi partiler ise tüzüklerinde gösterilen yetkili organlarının kararıyla Cumhurbaşkanlığına aday gösterebilirler.

DİKKAT

Her siyasi parti veya parti grubu ancak bir aday için başvuruda bulunabilir. Bir kişiyi birden fazla siyasi parti grubu veya siyasi parti aday gösterebilir.

DİKKAT

Adaylarla ilgili bilgi ve belgelerde eksiklik tespit edilmesi hâlinde, Yüksek Seçim Kurulunca, ilgili siyasi partilere eksikliklerin giderilmesi için beş günlük süre verilir. Eksiklikleri, verilen süre içinde gidermeyen siyasi partiler, aday göstermekten vazgeçmiş sayılır.

MAHALLİ İDARELER

- Mahallî idareler; il, belediye veya köy halkının mahallî müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları, gene kanunda gösterilen, seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzelkişileridir.
- Mahallî idarelerin kuruluş ve görevleri ile yetkileri, yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenlenir.
- Mahallî idarelerin seçimleri, beş yılda bir yapılır. Kanun, büyük yerleşim merkezleri için özel yönetim biçimleri getirebilir.
- Mahallî idarelerin seçilmiş organlarının, organlık sıfatını kazanmalarına ilişkin itirazların çözümü ve kaybetmeleri, konusundaki denetim yargı yolu ile olur. Ancak, görevleri ile ilgili bir suç sebebi ile hakkında soruşturma veya kovuşturma açılan mahallî idare organları veya bu organların üyelerini, İçişleri Bakanı, geçici bir tedbir olarak, kesin hükme kadar uzaklaştırabilir.
- Merkezî idare, mahallî idareler üzerinde, mahallî hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahallî ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla, kanunda belirtilen esas ve usuller dairesinde idarî vesayet yetkisine sahiptir.
- Mahallî idarelerin belirli kamu hizmetlerinin görülmesi amacı ile, kendi aralarında Cumhurbaşkanının izni ile birlik kurmaları, görevleri, yetkileri, maliye ve kolluk işleri ve merkezî idare ile karşılıklı bağ ve ilgileri kanunla düzenlenir. Bu idarelere, görevleri ile orantılı gelir kaynakları sağlanır.

I. İL ÖZEL İDARESİ

İL ÖZEL İDARESİ	
KURULUŞ	Kanun ile (Her İl kurulduğunda bir İl Özel İdaresi kurulmuş olur.)
SONA ERME	İlin kaldırılmasıyla tüzel kişiliği sona erer.
ORGANLARI	Yürütme Organı – VALİ
	Karar Organı – İl Genel Meclisi
	Danışma Organı – İl Encümeni
GÖREVLERİ	<ul style="list-style-type: none"> • Gençlik ve spor Sağlık, tarım, sanayi ve ticaret; Belediye sınırları il sınırı olan Büyükşehir Belediyeleri hariç ilin çevre düzeni plânı, bayındırlık ve iskân, toprağın korunması, erozyonun önlenmesi, kültür, sanat, turizm, sosyal hizmet ve yardımlar, yoksullara mikro kredi verilmesi, çocuk yuvaları ve yetiştirme yurtları; ilk ve orta öğretim kurumlarının arsa temini, binalarının yapım, bakım ve onarımı ile diğer ihtiyaçlarının karşılanmasına ilişkin hizmetleri il sınırları içinde, • İmar, yol, su, kanalizasyon, katı atık, çevre, acil yardım ve kurtarma; orman köylerinin desteklenmesi, ağaçlandırma, park ve bahçe tesisine ilişkin hizmetleri belediye sınırları dışında yapmakla görevli ve yetkilidir.

MECLİS ÜYELİĞİNİN SONA ERMESİ	Kendiliğinden	<ul style="list-style-type: none"> • Ölüm • İstifa (Ayrılma)
	Meclisin Kendi Kararı İle	<ul style="list-style-type: none"> • Özürsüz veya izinsiz olarak art arda 3 birleşim günü katılmama • 1 yıl içinde yapılan toplantıların yarısına katılmama <p>Üye tam sayısının salt çoğunluğu ile meclis karar verir (Kişinin savunması alınır)</p>
	Danıştay Kendi Kararı İle	<ul style="list-style-type: none"> • Seçilme yeterliliğini kaybetme <p>Valinin bildirisi → Danıştay kararı</p>
GÖREVİN SONA ERMESİ	<ul style="list-style-type: none"> • Kendisine kanunla verilen görevleri süresi içinde yapmayı ihmal etmesi ve bu şekilde il özel idaresine ait işleri aksatması • İl özel idaresine verilen görevlerle ilgisi olmayan siyasi konularda karar alması <p>İçişleri Bakanlığının bildirisi üzerine Danıştay'ın (8. daire) kararı ile feshedilir.</p> <p style="text-align: center;">↓</p> <p>İçişleri Bakanlığı gerekli gördüğü takdirde meclisin feshine dair bildiri ile birlikte karar verilinceye kadar meclis toplantılarının ertelenmesini de ister.</p> <p>Danıştay, toplantıların ertelenmesi hususunu en geç 1 ay içinde karara bağlar.</p> <p style="text-align: center;">↓</p> <ul style="list-style-type: none"> • Danıştay tarafından feshi veya meclis toplantılarının ertelenmesi • Yedek üyelerin getirilmesinden sonra da meclis üye tam sayısının yarısından aşağı düşmesi • Geçici olarak görevden uzaklaştırılması • Meclis üye tamsayısının yarıdan fazlasının tutuklanması <p style="text-align: center;">↓</p> <p>Durumlarında meclis çalışabilir duruma gelinceye veya yeni meclis seçimi yapıncaya kadar il genel meclisi görevi, encümenin memur üyeleri tarafından yürütülür.</p>	

B. BELEDİYE MECLİSİ

BELEDİYE MECLİSİ			
OLUŞUM	Belediyelerin nüfusuna göre en az 9, en fazla 55 asil ve yedek üyeden oluşur. Belediye meclisi üyesi olabilmek için;		
	<ul style="list-style-type: none"> • 18 yaşını doldurmuş olmak gerekir Belediye meclisi üye sayıları <ul style="list-style-type: none"> • 10.000 e kadar olan belediyelerde 9 • 20.000 e kadar olan belediyelerde 11 • 50.000 e kadar olan belediyelerde 15 • 100.000 e kadar olan belediyelerde 25 • 250.000 e kadar olan belediyelerde 31 • 500.000 e kadar olan belediyelerde 37 • 1.000.000 e kadar olan belediyelerde 45 • 1.000.000 üzeri belediyelerde 55' dir 		
BAŞKANLIK DİVANİ	<ul style="list-style-type: none"> • Belediye meclisi, seçim sonuçlarının ilânını takip eden 5. gün belediye başkanının başkanlığında kendiliğinden toplanır. Meclis bu toplantıda, üyeleri arasından, gizli oyla meclis birinci ve ikinci başkan vekili ile en az 2 kâtip üyeyi ilk iki yıl için görev yapmak üzere seçer. İlk 2 yıldan sonra seçilecek başkanlık divanı yapılacak ilk mahallî idareler seçimlerine kadar görev yapar. • Başkanlık divanı seçimi 3 gün içinde tamamlanır. • Başkanlık divanında boşalma olması durumunda kalan süreyi tamamlamak üzere yenisi seçilir. • Meclise belediye başkanı, katılmaması durumunda 1. Başkan vekili, o da yoksa 2. başkan vekili başkanlık eder. Ancak yıllık faaliyet raporunun görüşüldüğü meclis toplantısı başkan vekilinin başkanlığında yapılır. 		
TOPLANTI	Zaman	Meclisin belirleyeceği bir aylık tatil hariç olmak üzere her ayın ilk haftası toplanılır.	
	Süresi	Toplantılar en çok 5 gün sürer; İstisna: Bütçe görüşmelerine rastgelen Kasım toplantısı en çok 20 gün sürer.	
	Yeter Sayısı	Üye tamsayısının salt çoğunluğu	
	Karar Sayısı	Toplantıya katılanların çoğunluğu (Sayı üye tamsayısının 1/4'inden az olamaz). Oylamada eşitlik çıkması durumunda meclis başkanının bulunduğu taraf çoğunluk sayılır. Gizli oylamalarda eşitlik çıkması durumunda oylama tekrarlanır, eşitliğin bozulması durumunda meclis başkanı tarafından kur'a çekilir.	
	Gündemi	Hazırlama	Belediye Başkanı
		Teklif	Toplantıya katılanların çoğunluğu
	OLAĞANÜSTÜ	Belediye Başkan tarafından yılda en fazla üç kere istenebilir.	

<p>Kararların Kesinleşme Süreci</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Büyükşehir Belediye Başkanı hukuka aykırı gördüğü belediye meclisi kararlarını 7 gün içinde gerekçesini de belirterek yeniden görüşülmek üzere belediye meclisine iade edebilir. • Yeniden görüşülmesi istenilmeyen kararlar ile yeniden görüşülmesi istenipte büyükşehirbelediye meclisi üye tam sayısı salt çoğunluğu ile ısrar edilen kararlar kesinleşir. • Büyükşehir belediye başkanı meclisin ısrarı ile kesinleşen kararlar aleyhine idari yargıya başvurabilir. • Büyükşehir belediye meclisi ile ilçe belediye meclisi kararları kesinleştiği tarihten itibaren en geç 7 gün içinde mahallin en büyük mülki idare amirine gönderilir. • Mülki idare amirine gönderilmeyen kararlar yürürlüğe girmez.
<p>İlçe Belediyelerinin İmar Kararları Üzerinde Büyükşehir Belediyesinin Vesayet Yetkisi</p>	<p>Büyükşehir kapsamındaki ilçe belediye meclisleri tarafından alınan imara ilişkin kararlar, kararın gelişinden itibaren üç ay içinde büyükşehir belediye meclisi tarafından nazım imar plânına uygunluğu yönünden incelenerek aynen veya değiştirilerek kabul edildikten sonra büyükşehir belediye başkanına gönderilir.</p> <p>Üç ay içinde büyükşehir belediye meclisinde görüşülmeyen kararlar onaylanmış sayılır</p> <p>Büyükşehir denetim yetkisi konu ile ilgili her türlü bilgi ve belgeyi istemeyi kapsar. İstenen bu bilgi ve belgeler en geç 15 gün içinde verilir. Denetim sonunda belirlenen eksikliklerin giderilmesi için ilgili belediyeye 3 ay süre verilir. Bu süre içinde eksiklikler giderilmez ise masraflar ilçe belediyesine ait olmak üzere eksikliği bizzat Büyükşehir Belediyesi giderir.</p>

C. BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE ENCÜMENİ

BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE ENCÜMENİ			
OLUŞUM	<ul style="list-style-type: none"> Büyükşehir belediye encümeni, belediye başkanının başkanlığında, belediye meclisinin kendi üyeleri arasından bir yıl için gizli oyla seçeceği beş üye <p style="text-align: center;">+</p> <ul style="list-style-type: none"> Biri genel sekreter, biri malî hizmetler birim amiri olmak üzere belediye başkanının her yıl birim amirleri arasından seçeceği beş üyeden oluşur. 		
BAŞKAN	Belediye Başkanı – Belediye başkanı katılmazsa Genel Sekreter		
TOPLANTI	Zaman	Haftada en az 1 kere ve başkanın gerekli gördüğü zamanlar	
	Süresi	Toplantıda karar için geçen süre en fazla 1 hafta	
	Yeter Sayısı	Üye tamsayısının salt çoğunluğu	
	Karar Sayısı	Toplantıya katılanların salt çoğunluğu (Oylar eşit olursa Başkanın bulunduğu taraf çoğunluk)	
	Gündemi	Hazırlama	Büyükşehir Belediye Başkanı
		Teklif	Başkan – Encümen üyeleri
OLAĞANÜSTÜ	Belediye Başkan tarafından yılda en fazla üç kere istenebilir.		

Büyükşehir Belediye Teşkilatı

- Büyükşehir belediye teşkilatı; norm kadro esaslarına uygun olarak genel sekreterlik daire başkanlıkları ve müdürlüklerinden oluşur.
- Birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi büyükşehir belediye meclisinin kararıyla olur.
- Genel sekreter Büyükşehir Belediye Başkanının teklifi ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığının onayı ile atanır. Hizmetlerin yürütülmesinden Büyükşehir Belediye Başkanına karşı sorumludur.
- Büyükşehir Belediyesinde başkan yardımcısı bulunmaz.
- Nüfusu 3.000.000'a kadar olan belediyelerde en fazla 3, bunun üzerinde olanlarda en fazla 5 genel sekreter yardımcısı atanabilir.